

СИЛА

Орган на Демократическия Сговор — Варна.

Новото правителство.

Кабинета Цанковъ бе заелъ властта съ съдействието не на законитѣ фактори — царъ и парламента, а чрезъ единъ превратъ — 9. VI. 1923 год. Тоя характеръ на кабинета все повече и повече внасяше раздразнение и неприязанъ въ опозиционитѣ среди — у насъ и въ нужбина. Дългата борба, която кабинета води по нѣколко фронта, го измори и изтощи. Всичко това и още много други причини правяха тоя кабинетъ, следъ успешното завършване на преврата и усмиряването на страната, непригоденъ повече да се справи съ новитѣ задачи. Това съзнаваше и самъ Цанковъ, общественото мнение го подчертаваше отъ месеци, а меродавниятъ факторъ — парламента демонстративно единъ денъ наложи оставката на кабинета.

Цанковъ и другаритѣ му иматъ безспорни заслуги: тѣ спасиха страната отъ дружбащината и болшевизма и възстановиха редътъ и законитѣ въ нея. Но следъ 2 1/2 годишно управление трѣбваше по силата също на една необходимостъ да си отидатъ. Кой трѣбваше да състави новия кабинетъ? Болшинството въ камарата, която и опозицията не желае да се разтури, е отъ средата на Демокр. сговоръ, а и въ средата на самия народъ все още тая партия е най-силната. Опозицията не беше въ състояние да даде по установения отъ Конституцията и парламентарнитѣ традиции редъ едно правителство. На Андрей Ляпчевъ, единъ отъ първитѣ наши държавници, широко популяренъ между народа и съ безспорна здрава опитностъ биде възложено отъ Парламента и Царя да състави новия кабинетъ, въ който влезоха още нѣколко изпитани наши държавници. Наистина въ него заеха места и второстепенни общественици. Но тоя недостатъкъ е свойственъ на всѣки кабинетъ, който като излиза отъ едно парламентарно болшинство ще има да работи съ него и за тая целъ трѣбва да го обедини.

Заслужаватъ да бждатъ отбелзани нѣколко моменти въ туку що завършената министерска криза, които осветяватъ нови традиции въ нашия парламентъ.

Първиятъ е гдето новия кабинетъ се състави съ съгласието на двамата конституционни фактори — Царя и Парламента. Днешното правителство е истинско *Парламентско пра-*

вительство. Простили ли сме се за винаги съ личния режимъ? Нѣкога царъ Фердинандъ преобрегаваше силнитѣ партии и настаняваше за министри свои любимци. При наличиността на една Радославова камара за министъръ председателъ натрапи Т. Иванчова, вместо Радославова, за да обезличи последния и парламента. Нашата политическа история има множество подобни примери.

Вториятъ моментъ е тоя гдето едно парламентарно болшинство въздействува за оставка на единъ свой кабинетъ. Тоя е втория примеръ въ нашата политическа история. И първиятъ примеръ е даденъ отъ парламентарно болшинство пакъ съ демократически тенденции при кабинета Каравеловъ — Даневъ, когато Каравеловъ падна защото монополния заемъ, който той предлагаше, се отхвърли отъ болшинството.

Третиятъ моментъ е гдето отъ едно и също болшинство се съставлява вторъ кабинетъ подъ шефството на другъ лидеръ на същото. Нека подчертаемъ тоя единственъ въ политическата ни история моментъ и да пожелаемъ да стане парламентарна традиция, каквато въ другитѣ държави отдавна съществува. Нашитѣ партийни шефове бѣха противъ тая традиция, бойки се отъ конкуренция. Малиновъ и Ляпчевъ бѣха двѣ равни величини, допълващи се и еднакво достойни да бждатъ министъръ председатели. При реокупацията на Добруджа, Малиновъ се почувствува бламиранъ и подаде оставката на кабинета. Демокр. партия можеше и интереситѣ на страната налагаха новия кабинетъ да се състави пакъ отъ нейната среда. Но поради слабости човешки Малиновъ и др. не можаха да гърпятъ Ляпчевъ да стане министъръ-председателъ и новиятъ кабинетъ излезе отъ друга среда.

Най-после четвъртия моментъ е гдето се установява една полезна традиция да се неразтуря камарата следъ всѣка промена на кабинета, традиция отдавна съществуваща въ др. държави. Французкия парламентъ дава не две, а и повече правителства дори не и отъ една и съща партия.

Парламентаризма е изложенъ на множество атаки. Дори и негови поддржатели подчертаватъ отпадъка му, а противникитѣ му го смѣтатъ за една отживѣла система. Вѣрно е, че той е занемарилъ своето досто-

инство и поради леностъ и немарливостъ е изоставилъ всичкитѣ свои важни функции да се изпълняватъ или ръководятъ отъ други фактори — царъ, правителство и партийни среди — и все още не показва нужната гъвкавостъ да се приспособи къмъ новитѣ условия и задачи. Но да се отчайваме отъ това нѣмаме право: днешния нашъ парламентъ даде доказателство за едно опомняне. Г-нъ Ляпчевъ минава за голѣмъ парламентаристъ, той ще действава щото парламента да застане на своята висота.

Дошелъ на власть новия кабинетъ по парламентаренъ редъ, той има доверието на царя и парламента и носи идеитѣ и задачитѣ на новото време. Той има доверието и на Българския народъ, на чиито очаквания ще има да отговори съ реализирането на прочетената въ народъ събрание декларация.

Декларацията на правителството.

На 5-й того Министъръ Председателъ Андрей Ляпчевъ представя декларацията на правителството въ Народното събрание.

Въ нея, следъ като е обрисувано тежкото наследство, което наследи кабинета Цанковъ, и следъ като се констатира грамадната работа извършена отъ последния по усмирение на бунтарскитѣ елементи въ страната и закрепването на нашата пара, премахване тежитѣ последици отъ войната и по бежанския въпросъ и пр. се даватъ насоки на бъдещата дѣйностъ на правителството.

На първо място новото правителство ще разрѣши окончателно въпроса за умиротворение на страната, като подържа напълно внесеня законорностъ за Амнистията въ най-широката му форма. Ще положи всички грижи да се облекчи съдбата на бѣжанцитѣ, като постепенно върви къмъ ликвидация на самия въпросъ. Ще се помъчи да засили стопанския подъемъ, като отъ една страна ще се стреми да облекчи финансовитѣ тежести, които свързватъ ступанския ни животъ, а отъ друга ще подири парична подкрепа отъ вънъ, за да се заздравя финансовото ни положение. И като главна и обща задача, си поставя умиротворението на страната и повдигането и въ ступанско и културно отношение.

Задачитѣ, които правителството си поставя сж голѣми и сериозни и нека имаме вѣрата, че то ще се справи съ тѣхъ.

Факта, че декларацията на правителството е посрѣщната добре отъ всички среди ни радва и показва, че въ такива моменти представителитѣ на Българския Народъ схващатъ сериозно своитѣ задачи.

Единодушното на всички Народни Представители което е проявено при гласуването на довърне на правителството ни дава вѣрата, че последното ще бжде насърчено въ своята дѣйностъ, не само отъ правителственото болшинство, но и отъ опозиционитѣ среди.

Прочие нека имаме вѣрата, че Правителството на г. Ляпчева, ще

Какво ни дѣлни?

Отцепницитѣ народняци въ брой 51 на вестника си „Сговоръ“, наново задаватъ тоя въпросъ и посочватъ нови причини и на първо мѣсто, несъгласието на бюрото за ново *презаписване* на членоветѣ на организацията за да се „пречисти“ тя отъ лошитѣ хора, които сами отцепницитѣ записаха и нѣкои отъ тѣхъ доведоха въ Демокр. Сговоръ. Истината е друга: за „пречистването“ уставлятъ предвижда сигурни способности *заличаване на неизправнитѣ и изключване на провинилитѣ*, което Бюрото редовно прави. Отцепницитѣ нека се завърнатъ въ организацията и да присъединятъ своитѣ усилия и „множество“ къмъ усилията на бюрото и наши хора въ партията нѣма да останатъ. Презаписването, следъ като всички партийни членове сж подали своевременно декларации, не е освенъ едно разформиране на партията и създаването ѝ на ново. Бюрото не може да вземе отговорностъ за това безполезно и противоуставно мероприятие, особено когато отцепницитѣ отказаха за презаписването да стане *допитване до общото събрание* на организацията. Тѣхната цѣль, поддржайки това искане, не е друга, освенъ или да затрудняватъ обединението или да нагласатъ организацията по своя кефъ и интереси.

Като друга причина сочатъ несъгласието вече не на сегашното бюро — тогава и отцепницитѣ бѣха членове на бюрото, — а на изборния комитетъ да се не посочва кой ще бжде иметъ на града, като се остави тоя въпросъ да се реши отъ общ. съветъ. Праздни приказки: отцепницитѣ въ своята многогодишна дѣятелностъ, никога не сж поддржали тоя възгледъ и при предметнитѣ избори го поддржаха за да устроятъ една засада на своитѣ другари. Организацията не можеше да определя листа за общински съветници безъ да посочи своя кандидатъ за иметъ, който и трѣбва да води листата. Гражданството трѣбва да знае кого сочи организацията за иметъ. Основно е да се събѣта това като основателна причина за . . . разцепление! Но и да е една сериозна причина, дългъ е на меншеството да се подчини на болшинството, иначе трѣбва да се приеме, че следъ всѣко не единодушно решение на организацията трѣбва да следва партийно разцепление.

По добръ е на тая тема отцепницитѣ да престанатъ да пишатъ, защото ставатъ смешни. Най-честното е да бждатъ откровени: приближаватъ нови общински избори и за да излезатъ съ своя листа бързатъ да се организиратъ въ отделна група.

Що се отнася до сметката, която автора прави за останалитѣ въ организацията членове, ако е вѣрна, тя сама разрешава способ за обединението. Щомъ отъ членоветѣ 1000 сж обединисти, а само 300 бивши демократи, радикали и цигани, възползувайте се отъ общитѣ събрания, които организацията често свиква, бламирайте бюрото и очистете организацията отъ лошитѣ хора. Защо бѣгате отъ нея, когато съ „множество“ народняци бихте я тъй лесно превзели и наредили както имено Вие желаете?

Спестовнитѣ книжки издадени отъ Т. П. Станция занаяредъ ще се уравниватъ преза цѣлата година. Срокътъ отъ 1 Януари до 31 Мартъ се премахва. Начиня отъ 1 Януари 1926 г. при всѣка операция — влогове или изплащания на притежателитѣ ще се уравниятъ и лихвенитѣ смѣтки за изтеклата година безъ да се оставятъ книжкитѣ на престой въ станцията.

продължи съ още по-голѣмъ успѣхъ творческата работа на досегашния кабинетъ за да оправдае голѣмото доверие, което народа даде на партията отъ която то исхожда — Демократическия сговоръ. . . . Н. Г. Н.

Печатница и Хромъ „Просвѣщение“ П. Зенгиновъ — Варна — Пор. № 17.

Новият кабинетъ.

Въ миналия брой, когато вестника ни бѣше подъ печатъ, получихме първото съобщение за състава на новия кабинетъ, което и поместихме. Това съобщение поместиха и местни вестници както и нѣкои столични като „Миръ“, „Народъ“ и др. Впоследствие, при поднасяне указа за подписъ, той съставъ е претърпялъ нѣкои изменения. Новият кабинетъ за който вече излезе и указъ е съставенъ отъ следнитѣ лица изходящи изъ Демократическия Сговоръ: Министъръ председателъ и министъръ на вътреш. работи: А. Ляпчевъ. Министъръ на външнитѣ работи: Ат. Буровъ. Министъръ на правосъдието: Д-ръ Т. Кулевъ. Министъръ на просвѣтата: Н. Найденовъ. Министъръ на войната: Генер.-Лейтенантъ Ив. Вълковъ. Министъръ на жельзницитѣ: Кириакъ Георгиевъ. Министъръ на благоустройството: Славейко Василевъ. Министъръ на финанситѣ: Проф. Вл. Молловъ. Министъръ на земледѣлието: Д. Христовъ. Министъръ на търговията: Ив. Бошевски.

Комитетъ на Благотворителността въ гр. Варна.

По инициативата на Варненския градски комитетъ г. П. Стояновъ през декември 1924 г. въ Варна бѣ основанъ комитетъ на благотворителността, който си постави за задача да обедини действията на всички благотворителни начинания за да могатъ се постигна по-благотворни резултати. Този комитетъ бѣ избралъ за управително тѣло: Почетенъ председателъ Н. В. Пр. Митрополитъ Симеоновъ, Председателъ — Кмета г. П. Стояновъ, членове г. г. Ал. Петровичъ, П. Широковъ, К. Геновъ, Ив. Роджовъ, Б. Абджиевъ, К. Пенчевъ и П. Белберовъ за касиеръ на комитетата бѣ определенъ г. К. Геновъ. За членове на комитетата бѣ възложена на началника за Соц. грижи при общината г. Ст. Георгиевъ. Комитетата е излъзълъ съ едно подробно изложение за своята дейностъ, отъ което се вижда че въ едногодишното време презъ което той е съществувалъ, наистина е постигналъ и развилъ похвална дейностъ и постигналъ значителни резултати. Той е успѣлъ да събере отъ разни фирми, лица и учреждения сумата 863,322,86 лв. отъ които е раздалъ на разни благотворителни организации, нуждающи се и пр. сумата 791,013 лв.

Българинъ швейцъ.

За новата година чухъ много благопожелания за доброто на страната. Случая наложи да си спомня за особенитѣ нужди на нашия градъ и съ пълна искреностъ, на Варна за 26 година пожелавамъ: На кмета — буйна коса да покрие „плешивата“ му глава, та дано се хареса на „централнитѣ“. На сговора — клубъ да си построи, за да не става нужда другъ да се открива. На пост. комисия — обширна чаканя. На менъ — сенатъ. На града — не е тъй десно! Каквото и да пожелае — пари трѣбватъ. Пожелавамъ, прочее, пари да пълнятъ общинската каса. Но отъдѣ ще се взематъ? — Драги варненски граждани, паритѣ сами ще дойдатъ. — Но какъ, откъдѣ? — Откъдѣ ли?... Отъ Лондонъ!! Та нима тъй скоро забравихте свинската концесия? На ли за нея въ единъ банкетъ бѣ посоченъ и най-главния ѝ уредникъ? Прочее, нека 26 год. да бжде концесияна! Ето това имамъ най-искрено да ви пожелаея, а вие кажете Аминъ — Дай Боже! Концесията — да! Нека си я въображава кой както ще. Азъ си я

По крупни помощи сж дадени на: Православното Христ. братство „Св. Арх. Михаилъ“, 166,500 лв. което братство е раздало тази сума на бѣдни семейства; на д-вото на Инвалидитѣ, сирацитѣ и вдовицитѣ отъ войнитѣ въ Варна 90,000 лв. на безплат. учен. трапезарии 70,000 лв.; на секция за бѣжанци при д-во „Черв. кръсть“ — София 50,000 лв.; Д-во „Милосърдие“ 32,000 лв. Д-во „Надежда“ 31,500 лв., Мюсюлманското благотворително д-во 25,000 лв.; Еврейското благ. д-во 2000 лв.; Зап. Подоф. д-во Друг. Съюзъ 40,000 лв.; пострадалиятъ отъ атнтата въ София 30,000 лв.; „Фондъ Коледа на Елха“ 30,000 лв.; „Черв. Кръсть“ Варна 25,000 лв. и др. Въ края на отчетната година наличностъ въ касата на комитета остава 72,309,86 лв. отъ които сж определени да се дадѣтъ 30,000 лв. на центр. Комитетъ за инвалидитѣ отъ войнитѣ при М-рството на Войната. Като изтъкваме тази грамадна полезна дейностъ която е проявилъ Комитетата на благотворителността въ Варна, ние апелираме къмъ гражданството и за напредъ да го подкрепятъ още по осезателно за да се възрастне и закрепятъ това високо благородно и хуманно дѣло.

Опровержение.

Въ бр. 9 в. „Потикъ“, пише, че азъ Стоилъ Продановъ отъ с. Русларъ, въ качеството си на горски стражаръ съмъ заловилъ стадото на председателя на Демократическия Сговоръ въ селото ни Вл. Кировъ въ запретенъ участъкъ, взелъ съмъ една хлопка отъ овцетѣ му като доказателство за понатагъшно разпореждане, но следъ това Вл. Кировъ ме заплашилъ съ уволнение и др. Заявявамъ, че въ всичко изложено нѣма никаква истина. Фактътъ е следния: нѣколко дѣца отъ селото, между които и това на Вл. Кировъ пасяха добитъка си наблизо до участъка. Минавайки отъ тамъ, азъ имъ казахъ да пазятъ добитъка си, защото ще имъ взема хлопкитѣ, и на шега откачихъ отъ една овца хлопката и въ същото време пакъ я върнахъ. Това могатъ да докажатъ всички момчета които пасяха тамъ добитъка. Не само не е имало никакво заплашване спрямо мене, но и въпросъ не е ставало по това, защото не е имало никакво нарушение и следователно да искамъ да съставямъ актъ. с. Русларъ Горски стражаръ 8. I. 1926 г. С. Продановъ

Четете в. „Сила“.

въображавамъ така: По селата трактори пращатъ, царевични ниви орать. По горитѣ свини гъмжатъ, сланина трупатъ. Въ града усиленъ строежъ: модерна кланица, великолѣпни хладилници, кей за нови специални параклади, касово отдѣление съ хранилище къмъ общината, пригодно и за новата финансова реформа. Всичко се плаща въ звонки английски лири. Това веднажъ готово, шосето откъмъ Гюндюзъ непроходимо: задръстено отъ свини, сѣ еднакви, сѣ огоени, къмъ пристанището идатъ и за морската болестъ си говорятъ. (Излъгали ги, че ще ги пратятъ живи на нѣкаква изложба въ Лондонъ). За да видя по-ясно картината, изкачватъ се на кулата на новата гара и гледамъ: шосето къмъ Сесъ-Севмезъ се движи, като грамаденъ змей, безъ глави и безъ опашка. Опашката му се губи далечъ въ гората, а главата изчезва при моста на канала. Тукъ почва района на концесията. Машини поематъ живата маса и следъ едно извъртане, хладилницитѣ почватъ да се пълнятъ съ мраморно бѣлитѣ меса на оговнитѣ свини. Слизамъ въ студения хладилникъ на кеа. Гледката е великолѣпна! Окачени на никелени куки двайсетъ хиляди свини наредени и подравнени чакатъ параклада. Всички сж еднакви съ еднакво телло: по 130 кгр. По-лекитѣ и по-тежкитѣ биватъ бракувани отъ

ХРОНИКА.

Умоляватъ се организациитѣ въ окръга да съобщаватъ своевременно до редакцията на вѣстника всички факти изъ партийния животъ, както и ония актуелни въпроси, които биха трѣбвало да се изнасятъ чрезъ вѣстника.

Общинскитѣ избори, които бѣха насрочени за м. февруари, се отлагатъ. Вѣроятно ще бждатъ произведени на есенъ. Родителско-учителския комитетъ въ гр. Варна ще има заседание утре, 10 т. м., 10 ч. въ Дъвическата гимназия.

Варненска Окръжна Постоянна Комисия

ОБЯВЛЕНИЕ.

№ 19

На 11-й того отъ 10 часа сутринята въ окр. стопанство манастира „Св. Константинъ“ ще се почне отдаването на наематели чрезъ търгъ съ явно наддаване съ наеманъ срокъ две години, считанъ до 1. IX. 1927 г. осемъ групи ниви. Наддаването ще стане за всѣка група отделно: Единъ конкурентъ може да приеме една и повече групи. Залози за правоучастие въ търга 10%, както следватъ: за I-ва група—600 лв.; за II-ра—2600 лв.; за III-а—800 лв.; за IV-а—1200 лв.; за 7-а—600 лв.; за 9-а—2000 лв.; за 10-а 2000 лв.; за 11-а—600 лв. и 12-а—1600 лв. Поемнитѣ условия могатъ да се видятъ всѣки присъственъ денъ въ Варнен. Пост. Комисия.

Разноскитѣ за публикация и гербъ сж за сметка на наемателитѣ.

гр. Варна, 5. I. 1926 год.

Председателъ: М. Бояджиевъ. За Секр. бирникъ: Хр. Ивановъ

Варненска Окръжна Постоянна Комисия.

ОБЯВЛЕНИЕ.

№ 20.

На 11-й того отъ 8—9 часа сутринята въ Варнен. Окр. Данъчно управление ще се произведе търгъ съ явно наддаване за отдаването на наемателъ съ срокъ отъ 1. I. 1926 год. до 1. IX. 1927 год. около 40 декара северната частъ отъ парцелъ № 64 по общия планъ на окр. стопанство „Св. Константинъ“, отъ които 15 декара сж подъ вода и годни за зеленчукови градини. Залогъ 1500 лв. въ банково удостоверение.

Поемнитѣ условия могатъ да се видятъ всѣки присъственъ денъ въ Варнен. Окр. Постоянна Комисия.

Разноскитѣ за публикация и гербъ сж за сметка на наемателя.

гр. Варна, 4. I. 1926 год.

Председателъ: М. Бояджиевъ. За Секр. бирникъ: Хр. Ивановъ.

комисия, въ която участваа и български ветеринаренъ лѣкарь съ съвѣщателенъ гласъ. Бракуванитѣ се даватъ на общината, а тя на комисаря по прехраната. Последния раздава месото имъ на бѣдното варненско население, а на малоимотнитѣ—на много низка цѣна. Открива се голѣмъ общественъ столъ, дѣто за 20 лв. на день се сервира: сутринъ — кървавица, на обѣдъ—свинско съ кисело зеле и кебапъ съ лимонъ, а вечеръ—приколи съ червени камби. Така поевтинява живота въ града. А какво става въ Лондонъ? Пожелавамъ за себе си една командировка до тамъ и въ първата ми кореспонденция четете: — Днесъ въ най-голѣмия и най-реномирания лондонски ресторантъ, дѣто не пуцатъ да влезе никой, ако не е облеченъ въ смокингъ, и дѣто се хранятъ повече отъ четири хиляди души наведнажъ, имахъ щастието да преживѣя триумфа на българската свиня. (Тука моля да не се смѣсватъ понятията — мисля, че е ясно за чий триумфъ се говори). Всѣки посетителъ следъ всѣка поръчка изрично извиква на келнера „българинъ швейцъ“. Отначало недоумѣвахъ, но като взехъ картата на ресторанта — слисахъ се отъ гордостъ. Съ едри букви най-отгоре пише: „Тукъ се готви само отъ българинъ швейцъ“. А на край на картата: „Прераждането на английската раса отъ сухожилеста на месеста е гарантирано—благодарение на варненскитѣ български концесионни свини“. Божичко, сънувамъ ли? Вгледахъ се въ гоститѣ на ресторана—какви да видя: тънки англичанки, плоски англичани, ядѣтъ та ушитѣ имъ пращатъ; в разговора имъ се около „българинъ“ се върти. Въ този мигъ осѣтихъ и азъ какво значи да те цѣнятъ въ странство и то въ столицата на най-великата нация. Въ този день четирихиляди англичани спечелихме за нашата кауза, следъ два месеца цѣлия Лондонъ ще е за насъ, а следъ туй иде и приятелството на Англия. Така по миренъ начинъ чрезъ нашитѣ българинъ швейцъ ние ще добиемъ туй което дипломатитѣ ни отъ 40 години само губятъ. И доволенъ и гордъ връщамъ се въ хубавата Варна, абонирамъ се въ „Общественния“ и следъ всѣка гала — вечеря поотбия се при Зарокоста напр., дѣто не чувамъ вече тъжнитѣ тонове на „О, добруджански кра а а и...“ Сега всички пѣятъ новата пѣсенъ: „О, българинъ швейцъ О, концесия файнъ!...“ Senator.